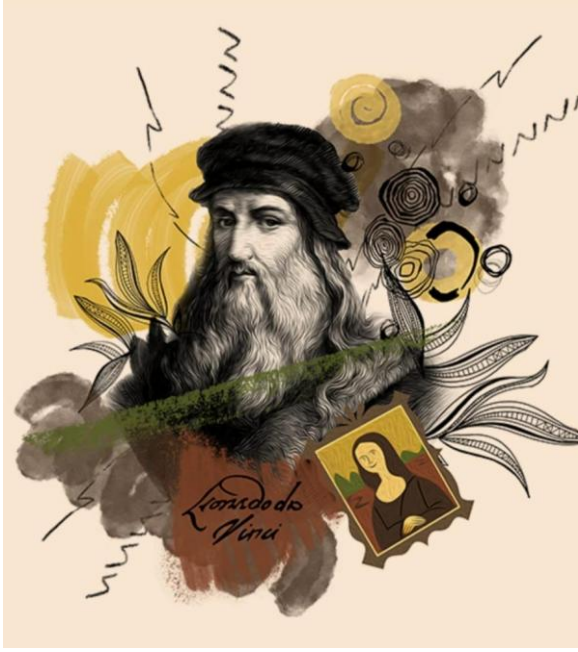

Dünya Sanat Günü 15 Nisan

Hakikatin Nefesi: Alevi Yolunda Sanatın Ontolojisi

Dünya Sanat Günü, takvimde bir gün olmanın ötesinde, insanın hakikat arayışının ve kendini ifade etme iradesinin sembolik bir durağıdır. Ancak bu anlam, Alevilik penceresinden bakıldığında daha da derinleşir; çünkü burada sanat, yalnızca estetik bir üretim değil, doğrudan doğruya yolun kendisidir.

Alevi inancında sanat, varlığın birliğini ifade etmenin, yani “bir olanı çoklukta

görmenin” dilidir. Bir nefeste dile gelen söz, bir semahta dönen beden, bir bağlamada titreşen tel... Bunların her biri, insanın hakikatle kurduğu ilişkinin canlı tezahürleridir. Bu anlamda sanat, Alevi yolunda bir süs değil; bir ikrâr, bir hal ve bir hakikat taşıyıcısıdır.

15 Nisan’da anılan Dünya Sanat Günü, Alevi düşüncesinde her gün yaşanan bir içsel uyanışın dışa vurumu gibidir. Çünkü bu inançta sanat, belirli zamanlara sıkıştırılmaz; yaşamın her anına nüfuz eder. Bir Pir Sultan Abdal deyişinde dile gelen isyan, bir Hacı Bektaş Veli öğretisinde vücut bulan hoşgörü, sanatın nasıl bir hakikat dili olduğunu açıkça gösterir.

Alevi ontolojisinde sanat, “insan-ı kâmil” olma yolculuğunun bir parçasıdır. Çünkü insan, ancak kendini ifade ederek, içindeki özü açığa çıkararak hakikate yaklaşabilir. Bu bağlamda sanat, bir yaratım değil; bir hatırlayıştır. İnsan, sanatıyla özüne döner, “eline, beline, diline sahip ol” düsturuyla kendini inşa eder.

Toplumsal açıdan bakıldığında ise sanat, Alevi geleneğinde bir direniş biçimidir. Yaslar ağıt olur, ağıtlar nefes olur, nefesler ise kolektif hafızayı

taşır. Bu nedenle bir cem’de söylenen her söz, yalnızca bir ibadet değil; aynı zamanda tarihsel bir tanıklık, kültürel bir sürekliliktir.

Dünya Sanat Günü’nü Alevi bakışla anlamak, sanatı bir etkinlik değil, bir varoluş hali olarak kavramaktır. Çünkü bu yolda sanat, insanın kendine sorduğu sorunun cevabıdır: “Hak nerede?”

Ve Alevi öğretisi şöyle fısıldar:

Hak, senin sözünde, sesinde, nefesinde; yani sanatında gizlidir.

